

Oikeusministeriö

Virpi Koivu virpi.koivu@om.fi

Oikeusministeriön lausuntopyyntö asiassa VN/3058/2018

Oikeusministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa luonnoksesta Hallituksen esitykseksi eduskunnalle yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn yleissopimuksen (*yleissopimus*) muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Tietosuojavaltuutetun toimisto esittää kunnioittavasti oikeusministeriön lausuntopyynnön johdosta seuraavat huomiot.

[Laki yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta 1 §:n 2 momentti](#)

Nyt lausunnon kohteena olevaan esitykseen sisältyisi säännös, jonka nojalla tietosuojavaltuutettu nimitettäisiin yleissopimuksen 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tietosuojayleissopimuksen määräysten noudattamista valvovaksi viranomaiseksi. Perustelujen mukaan säännös on uusi, mutta vastaisi nykyistä käytäntöä. Säännöksen tarpeellisuutta on perusteltu tietosuojalain 8 ja 14 §:llä, joita on tulkittu siten, että yleissopimuksen valvontatehtävästä tulisi säätää erikseen, sillä yleisessä tietosuoja-asetuksessa (EU 2016/679) ja tietosuojalaissa (1050/2018) ei ole tietosuojalailla kumotun henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 3 momenttiin verrattavaa yleissäännöstä.

Näkemyksemme mukaan tietosuojavaltuutetun toimisto valvoo yleissopimuksesta seuraavan sääntelyn noudattamista suoraan tietosuojalain 2 §, 8 §, ja 14 §:n perusteella. Tietosuojalailla laajennettiin lähtökohtaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisalaa ja samalla tietosuojavaltuutetun toimivaltaa koskemaan myös asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jäävää henkilötietojen käsittelyä. Myös perustuslakivaliokunta on tätä ratkaisua tietosuojalaista antamassaan lausunnossa arvioinut ja pitänyt ratkaisua perusteltuna myös valtiosääntöoikeudelliselta kannalta (PeV 14/2018 vp).

Pidämme kuitenkin nyt esitettyä 1 §:n 2 momentin säännöstä tarpeellisena, sikäli kuin yleissopimuksen määräyksistä seuraa tietosuojavaltuutetulle muitakin toimivaltuuksia kuin mistä on säädetty yleisessä tietosuoja-asetuksessa.

[Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen valvontaviranomaisten keskinäinen yhteistyö](#)

Yleissopimuksen 17 artiklassa määrättäisiin valvontaviranomaisten yhteistyön muodoista aiempaa yksityiskohtaisemmin. Vaikuttaisi kuitenkin, etteivät valvontaviranomaisten keskinäistä yhteistyötä koskevat määräykset yksistään muodostaisi tässä yhteydessä riittävää perustetta salassa pidettävien tietojen luovuttamiseksi kolmansien maiden viranomaisille. Näyttyäsi siltä, että luovuttamista koskevat tarkemmat säännökset olisivat tarpeellisia, jotta voidaan varmistaa kolmansien maiden viranomaisten tiedonsaanti yleissopimuksen alaan kuuluvien tehtävien hoitamisen ja toimivaltuuksien käytön yhteydessä mukaan lukien yleissopimuksen 17 artiklan 3 kohdassa määrätyn keskinäisen verkoston muodostamisen.

Tietosuojavaltuutetun toimiston resurssit

Koska tietosuojavaltuutetun ja muiden valvontaviranomaisten kansainvälisestä keskinäisestä yhteistyöstä säädettäisiin entistä yksityiskohtaisemmin yleissopimuksen uudessa 17 artiklassa, näkemuksemme mukaan tämä voi aiheuttaa lisäresurssitarpeita. Nyt lausunnon kohteena olevassa esityksessä asiaan on viitattu siten, ettei muutospöytäkirjan ratifiointilla olisi välittömiä taloudellisia vaikutuksia tietosuojavaltuutetulle, mutta vaikutuksia olisi seurattava pöytäkirjan voimaantuloa seuraavina vuosina.

Tietosuojavaltuutetun toimiston tehtävien lisääminen hajautetusti useissa muissakin vastaavissa säädöshankkeissa johtaa kokonaisuutena arvioiden lisäresurssitarpeisiin, joista on vaikea esittää tarkkaa arvioita säädöshankkeen valmisteluvaiheessa. Tietosuojavaltuutetun toimistolle keskeinen haaste on resurssien riittävyys kaikkien lakisäätteisten tehtävien osalta, joten pidämme tärkeänä, että resurssitarpeiden mahdollinen lisäys otetaan huomioon tässä vaiheessa.

Apulaistietosuojavaltuutettu

Anu Talus

Ylitarkastaja

Anna Hänninen